

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Filipa Dienstbiera v právní věci žalobce: **T-Mobile Czech Republic a. s.**, se sídlem Tomíčková 2144/1, Praha 4, zastoupeného JUDr. Petrem Hromkem, Ph.D., advokátem se sídlem Vinohradská 30, Praha 2, proti žalovanému: **Český telekomunikační úřad**, se sídlem Sokolovská 219, Praha 9, o žalobě proti rozhodnutí Rady Českého telekomunikačního úřadu ze dne 24. 10. 2011, č. j. ČTÚ-79 133/2011-603, za účasti osoby zúčastněné na řízení: **O2 Czech Republic a. s.**, se sídlem Za Brumlovkou 266/2, Praha 4, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 25. 2. 2016, č. j. 8 A 395/2011-103,

t a k t o :

Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 25. 2. 2016, č. j. 8 A 395/2011 - 103, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalovaný v záhlaví specifikovaným rozhodnutím zamítl rozklad žalobce i rozklad společnosti Vodafone Czech Republic (dále jen „Vodafone“) a potvrdil rozhodnutí předsedy rady žalovaného. Rozklady obou společností směřovaly proti témuž rozhodnutí, které vzešlo z řízení o žádosti osoby zúčastněné na řízení o ověření správnosti a úplnosti podkladů k výpočtu čistých nákladů a stanovení výše čistých nákladů za poskytování univerzální služby v roce 2009 (srov. § 38 a § 48 zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích).

[2] Žalobce i Vodafone rozhodnutí žalovaného napadli žalobou u městského soudu. Městský soud o žalobách rozhodl dvěma samostatnými rozhodnutími ve dvou

samostatných řízeních. Nejprve rozsudkem ze dne 3. 12. 2015, č. j. 8 A 394/2011 - 50, rozhodl o žalobě společnosti Vodafone tak, že napadené rozhodnutí žalovaného zrušil. Následně žalobu žalobce odmítl, neboť díky zrušení rozhodnutí žalovaného v jiném řízení zanikla podmínka řízení o žalobcově žalobě – existence rozhodnutí. Tento nedostatek přitom soud považoval za neodstranitelný.

[3] Proti usnesení městského soudu o odmítnutí žaloby žalobce (dále jen „stěžovatel“) brojí kasační stížností. Tvrdí, že napadené usnesení zasahuje do jeho práv dvojím způsobem.

[4] Za prvé, postup soudu stěžovatele zbavil možnosti brojit proti napadenému správnímu rozhodnutí v plném rozsahu. Stěžovatel nesouhlasí s tím, že neexistence napadeného správního rozhodnutí je neodstranitelným nedostatkem podmínek řízení. Vzhledem k tomu, že žalovaný ve věci žaloby společnosti Vodafone podal kasační stížnost, nelze vyloučit obživnutí napadeného rozhodnutí žalovaného. Odstranění nedostatku podmínek řízení tak nastane prostým vyhověním kasační stížnosti žalovaného ve věci společnosti Vodafone. Městský soud by pak následně měl v tomto řízení opět o čem rozhodovat a co projednávat. Odmítnutím žaloby tak městský soud zbavil stěžovatele práva na vypořádání jeho žalobních bodů uplatněných v rámci žaloby.

[5] Ochrana tohoto práva pouhým přiznáním postavení osoby zúčastněné na řízení ve věci žaloby společnosti Vodafone, v případě zrušení rozhodnutí městského soudu ve věci Vodafone, je přitom nedostatečná. Přezkum soudu je totiž vymezen rozsahem žaloby společnosti Vodafone a rovněž tato společnost jako žalobce má jediné právo disponovat s předmětem řízení.

[6] Stěžovatel dále vytýká městskému soudu postup, že ho nevyrozuměl o řízení o žalobě společnosti Vodafone, čímž mu úmyslně upřel možnost uplatnit v tomto řízení námitky osoby zúčastněné na řízení. Následně, po rozhodnutí o žalobě ve věci společnosti Vodafone, městský soud nedal stěžovateli možnost na nastalou procesní situaci jakkoliv reagovat a ihned rozhodl o odmítnutí žaloby. Stěžovatel přitom vyjádřil svoji vůli, aby soud ve věci nařídil soudní jednání. K tomu však nedošlo, a to aniž by byly splněny zákonné výjimky pro rozhodnutí bez nařízení jednání dle § 76 soudního řádu správního. Podle stěžovatele měl městský soud obě věci buď spojit do jednoho řízení, nebo stěžovatele o řízení o žalobě společnosti Vodafone či alespoň o jeho výsledku informovat. Stěžovatel by pak mohl vhodně procesně reagovat – buď návrhem na přerušování řízení, nebo uplatněním práv osoby zúčastněné v řízení o žalobě společnosti Vodafone.

[7] Druhou námitkou stěžovatel napadá nepřiznání práva na náhradu nákladů řízení, protože, nebýt dřívějšího rozsudku ve věci žaloby společnosti Vodafone, byla by jeho žaloba důvodná.

[8] Z uvedených důvodů stěžovatel navrhl, aby soud napadené usnesení zrušil.

[9] Žalovaný ani osoba zúčastněná na řízení možnosti vyjádřit se ke kasační stížnosti nevyužili.

II. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[10] První námitkou stěžovatel vytýká městskému soudu, že odmítl žalobu proti rozhodnutí, které bylo po podání žaloby zrušeno jiným rozhodnutím městského soudu k žalobě jiného žalobce. Upozorňuje, že rozhodnutí žalovaného může obživnout, avšak stěžovatel již nebude mít možnost se proti němu bránit. Postup městského soudu mu tak zasáhl do práva na přístup k soudu.

[11] Tato námitka je důvodná.

[12] Judikatura obecně v situaci zrušení přezkoumávaného aktu během soudního řízení vychází z toho, že touto skutečností odpadá předmět řízení, což je neodstranitelný nedostatek podmínek řízení. Například v rozhodnutí ze dne 28. 6. 2012, č. j. 2 Aps 5/2011 - 153, Nejvyšší správní soud uvedl, že *„existence pravomocného správního rozhodnutí je podmínkou, bez níž nelze předmětné řízení vést. Správní soud nemůže zrušit správní rozhodnutí, které již bylo překonáno dalším postupem žalované – bylo zrušeno. Žaloba směřující proti již zrušenému správnímu rozhodnutí je proto nepřípustná podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. a soudu nezbyvá nic jiného, než ji odmítnout.“*

[13] Otázka předestřená kasační stížností je, zda postup městského soudu, který aplikoval výše popsané pravidlo na stěžovatelovu situaci v důsledku toho, že napadené rozhodnutí již jiným rozsudkem zrušil, byl správný. Podle Nejvyššího správního soudu nebyl, neboť takový postup by mohl v důsledku znamenat omezení přístupu stěžovatele k soudu.

[14] Městskému soudu došla žaloba stěžovatele dne 27. 12. 2011. Žaloba společnosti Vodafone soudu došla o dva dny později, dne 29. 12. 2011. Obě žaloby byly rozvrhem práce přiděleny k projednání témuž senátu. Obě žaloby zároveň napadaly v záhlaví uvedené rozhodnutí žalovaného, kterým zamítl rozklady stěžovatele a společnosti Vodafone proti rozhodnutí předsedy rady žalovaného a zároveň toto rozhodnutí potvrdil. Rozhodnutí předsedy rady žalovaného, zjednodušeně řečeno, vyčíslovalo náklady osoby zúčastněné na řízení za poskytování univerzální služby v roce 2009. Městskému soudu se nabízely různé varianty postupu, z nichž však vybral tu, které měla za důsledek odeprání spravedlnosti stěžovateli.

[15] Městský soud nejprve k žalobě společnosti Vodafone zrušil rozhodnutí žalovaného jako celek (toto rozhodnutí městského soudu žalovaný napadl kasační stížností – řízení vedené u NSS pod sp. zn. 5 As 34/2016). Následně žalobu stěžovatele proti témuž rozhodnutí odmítl, z důvodu neexistence napadeného rozhodnutí.

[16] Především je nutné uvážit dopady, jaké mělo odmítnutí žaloby podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. na stěžovatele. Ten podal svou žalobu k věcně a místně příslušnému soudu, zaplatil soudní poplatky, v žalobě náležitě formuloval žalobní body směřující proti výroku existujícího rozhodnutí, kterým mu žalovaný nevyhověl. Učinil tedy vše, co zákon požaduje pro to, aby žaloba mohla být meritorně projednána. V okamžiku podání žaloby stěžovatelem byly podmínky řízení naplněny a napadené rozhodnutí žalovaného se

nabízelo k přezkumu. Jelikož však totéž rozhodnutí napadla žalobou i společnost Vodafone a soud vedl řízení o obou žalobách odděleně, došlo k tomu, že v řízení stěžovatele odpadly dříve přítomné podmínky řízení tím, že městský soud vydal rozhodnutí ve věci žaloby Vodafone jako první.

[17] Tím, že městský soud žalobu odmítl, připravil tím stěžovatele o možnost soudního přezkumu, ačkoli on sám postupoval v řízení důsledně podle zákona. Svým postupem městský soud zapříčinil přesně vznik situace, před kterou již judikatura Nejvyššího správního soudu varovala: „*Nejvyšší správní soud na tomto místě podotýká, že i zde je jediným procesně vhodným postupem spojení věcí podle § 39 odst. 1 s. ř. s. V případě odděleného rozhodování mohou totiž například nastat situace, kdy správní soud v řízení A zruší výrok o udělení licence, proti rozhodnutí je podána kasační stížnost, do doby jejího vyřízení správní soud rozhoduje v řízení B a žalobu ve vztahu k výroku o udělení licence odmítne právě pro překážku rei iudicatae [§ 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s.]. Účastník nepodá proti (formálně správnímu) rozhodnutí o odmítnutí kasační stížnost. Bude-li ale rozsudek správního soudu ve věci A kasačním soudem zrušen, výrok o udělení licence „ožije“, aniž by účastník řízení B mohl věc a dopady na své právní postavení jakkoliv ovlivnit.“ (rozsudek ze dne 23. 8. 2006, č. j. 8 As 32/2005 - 88).*

[18] Městský soud tak svým postupem připustil vznik situace, kdy by stěžovatelova práva zůstala zcela bez ochrany. Stačilo by pouze, aby Nejvyšší správní soud vyhověl kasační stížnosti společnosti Vodafone a zrušil rozhodnutí městského soudu rušící rozhodnutí žalovaného, v důsledku čehož rozhodnutí žalovaného obživne. To ale už nebude mít stěžovatel možnost napadnout – jeho původní žaloba byla pro neexistenci rozhodnutí žalovaného odmítnuta a k podání další žaloby proti obživlému rozhodnutí žalovaného mu již uplynula lhůta. Postup městského soudu je nepřipustný, neboť by jím mohl stěžovateli odepřít spravedlnost (srov. rozsudek ze dne 20. 3. 2008, č. j. 5 As 38/2007 - 242, část IV./a).

[19] Jestliže městský soud rušil na základě jedné z žalob rozhodnutí žalovaného jako celek, procesně vhodným postupem v situaci, kdy stěžovatel i společnost Vodafone napadaly stejné rozhodnutí, jehož zrušení v jednom soudním řízení má za důsledek zánik podmínky řízení v druhém řízení, bylo spojení obou žalob proti jednomu rozhodnutí ke společnému projednání (§ 39 odst. 1 s. ř. s.). Kdyby tak soud učinil a neprojednával by žaloby samostatně, účinně by tím předešel důsledkům, pro něž musí nyní Nejvyšší správní soud jeho rozhodnutí zrušit.

[20] Lze tedy uzavřít, že první námitka stěžovatele je důvodná – městský soud se dopustil vady řízení, v důsledku které nezákonně žalobu stěžovatele odmítl.

[21] Druhou námitkou stěžovatel napadá nepřiznání práva na náhradu nákladů řízení o žalobě před městským soudem. Nejvyšší správní soud však již na základě první důvodné kasační námitky ruší rozhodnutí městského soudu jako celek, tedy jak výrok o odmítnutí žaloby, tak i navazující výrok o nepřiznání náhrady nákladů řízení. V dalším řízení městský soud o náhradě nákladů řízení proto rozhodne znovu.

III. Závěr a náklady řízení

[22] Městský soud se dopustil procesního pochybení, v důsledku čehož žalobu stěžovatele nesprávně odmítl. Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že napadené rozhodnutí soudu dle § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. V dalším řízení bude městský soud postupovat v souladu s výše uvedeným názorem Nejvyššího správního soudu a dle § 39 odst. 1 s. ř. s. spojí ke společnému projednání obě žaloby napadající v záhlaví uvedené rozhodnutí žalovaného. Společně tedy projedná jak žalobu stěžovatele v nynější věci, tak i žalobu společnosti Vodafone, o níž dříve rozhodoval ve věci sp. zn. 8 A 394/2011, a v níž byl jeho rozsudek Nejvyšším správním soudem také zrušen.

[23] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne městský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 16. listopadu 2016

JUDr. Marie Žiškova
předsedkyně senátu